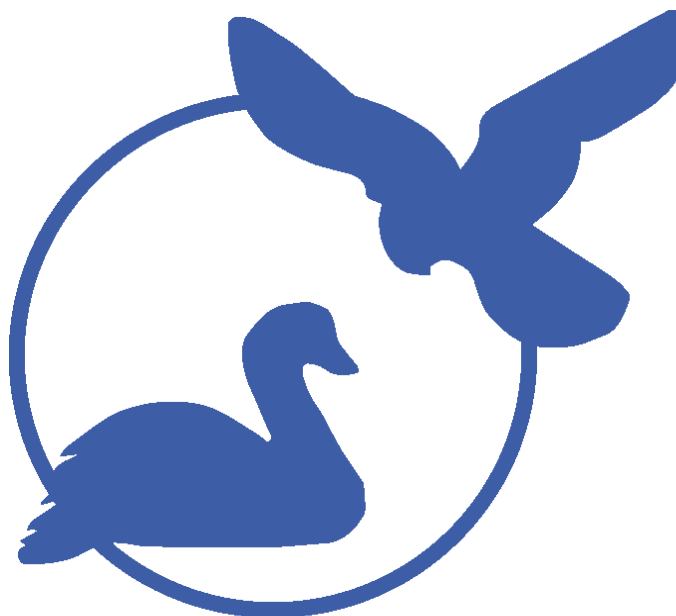

Beleidsplan Sociaal veilige school & Pestprotocol KBS Franciscus

Katholieke Basisschool
Franciscus

september 2023

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Inleiding	3
Hoofdstuk 1 KBS Franciscus; een sociaal veilige school	
1.1. Fatsoenlijk gedrag	4
1.2. Plagen of Pesten	5
1.3. De Kanjerafspraken	5
1.4. Hoe op te lossen?	6
1.5. Preventie	7
1.6. De Kanjerpetten	7
1.7. Kanjeronderwerpen	8
1.8. Sociale media binnen de Kanjertraining	9
1.9. Inzet Kanjertraining op KBS Franciscus	10
Hoofdstuk 2 Wat mag u van KBS Franciscus verwachten	
2.1. Wat u mag verwachten van de leerkrachten op school	11
2.2. Voorbeeldgedrag van ouders	12
2.3. Aanpak Kanjertraining	12
2.4. Correctie manieren van de leerkracht	13
Hoofdstuk 3 De rol van de ouders	
3.1. Verwachtingen naar ouders	15
3.2. De praktijk	16
3.3. Tips voor ouders	17
3.4. Tips voor kinderen	17
3.5. Grens stellend	20
3.6. Oplossingsgericht gesprek	21
3.7. Het 3-stappenplan	22
3.8. Dossiervorming	23
3.9. Anti-Pestcoördinator	23
3.10. De rol van de intern begeleider	23
Hoofdstuk 4 Regels en afspraken	
4.1. De Kanjerregels	24
4.2. De smileyposter	24
4.3. De pestposter	24
4.4. Klassenafspraken	24
Bijlagen	
Bijlage 1: Omgangsprotocol	26
Bijlage 2: Schorsing en verwijdering van leerlingen	27
Bijlage 3: Het 3-stappenplan	29
Bijlage 4: Folder Kanjertraining	31
Bijlage 5: Voorbeeld Kanjerformulier	32

Voorwoord

Hier ben ik
Het is goed dat ik er ben
Er zijn mensen die van mij houden
Niet iedereen vindt mij aardig
Dat hoort zo
Ik luister wel naar kritiek.

Ik zeg wat ik voel en wat ik denk.
Doet iemand vervelend tegen mij
Dan haal ik mijn schouders op. Jammer dan.
Doet iemand naar, dan doe ik niet mee.
Ik gedraag me als een kanjer.
Want ik ben een Kanjer.
(tekst diploma Kanjertraining)

Inleiding

Sinds augustus 2015 dienen volgens de Nederlandse wet alle scholen een pestprotocol te hebben op basis van een goedgekeurd anti pestprogramma. KBS Franciscus werkt met de Kanjertraining. Dit is door het Nederlands Jeugd Instituut (NJI) goedgekeurd als anti-pestprogramma. Het pestprotocol is een onderdeel van dit beleidsplan sociaal veilige school.

KBS Franciscus streeft naar een positieve, opbouwende sfeer met duidelijke grenzen voor alle betrokkenen. We doen dit enerzijds binnen de kaders van de wet en anderzijds binnen het kader van de Kanjerafspraken. In 2013 is KBS Franciscus gestart met de Kanjertraining. In 2014 zijn alle leerkrachten en directie van KBS Franciscus geschoold of bijgeschoold om Kanjertraining te mogen geven. In september 2017 vond in het hele team een laatste nascholing plaats er werd de school een officiële Kanjerschool.

De uitgangspunten, afspraken en werkwijze om te komen tot een sociaal veilige school staan beschreven in dit beleidsplan. Dit plan beschrijft hoe er preventief gewerkt wordt om sociaal onwenselijk gedrag te voorkomen en te bestrijden. Wanneer toch ongewenst gedrag optreedt en het gedrag hardnekkig blijkt te zijn, treedt een pestprotocol in werking. Dit protocol is er op gericht dat onwenselijk gedrag stopt. Het is curatief van karakter. Het leidt tot een stappenplan wat er toe moet leiden dat het ongewenste gedrag stopt. De stappen die dan worden gezet zijn in het pestprotocol beschreven.

Uitgangspunten van het beleidsplan sociaal veilige school en het pestprotocol worden jaarlijks met het team besproken en indien nodig aangepast.

De visie van de school 'Elk kind is uniek en heeft het recht om met respect geaccepteerd te worden zoals het is!' sluit goed aan bij de Kanjervisie. De leerkrachten zijn tevreden over het verloop van de lessen en de wijze waarop het Kanjeronderwijs gestalte krijgt.

Stephan van Slooten
Directeur KBS Franciscus

Hoofdstuk 1. KBS Franciscus; een sociaal veilige school

Katholieke basisschool Franciscus is een sociaal veilige school waarin onderling vertrouwen tussen leerkrachten, ouders en kinderen de basis is. Dit betekent dat uitgegaan wordt van het goede in iedereen en dat de ander het ook goed bedoelt. Vanuit dit klimaat van vertrouwen wordt een kind, ouder en leerkracht gezien en gehoord. Er is oog voor de eigenheid van ieder kind. Ouders en leerkrachten werken samen om voor het kind een optimale leer- en speelplek te creëren. In een veilige school kan ieder zichzelf zijn, met de eigen unieke talenten en eigen gedrag met respect voor de ander.

Er zijn duidelijke afspraken over gewenst en fatsoenlijk gedrag en er zijn consequenties als deze worden overtreden.

De directie en de leerkrachten hebben een voorbeeldfunctie. Zij zien de sociale omgang als een proces waarin fouten gemaakt worden en samen geleerd wordt hoe fouten worden opgelost en hoe op een fatsoenlijke manier met elkaar wordt omgegaan.

1.1. Wat verstaan we onder 'fatsoenlijk gedrag'

Het uitgangspunt bij KBS Franciscus is 'elk kind is uniek'. Deze term komt uit de Kanjertraining en hiermee wordt het volgende bedoeld; 'Ieder kind heeft het recht geaccepteerd te worden zoals het is. Elk kind dient met respect behandeld te worden. Dit betekent niet, dat het kind niet op zijn gedrag aangesproken mag worden. Het kind moet leren zich te gedragen binnen de waarden en normen van gezin, school en samenleving en verantwoordelijkheid te nemen voor zijn/haar eigen gedrag'. Uitgangspunt hierbij is het omgangsprotocol, dat gebaseerd is op respect, verantwoordelijkheid en samenwerking.

De volgende uitgangspunten van de Kanjertraining helpen bij het vormgeven van een sociaal veilig klimaat:

- We vertrouwen elkaar
- We helpen elkaar
- We werken samen, niemand speelt de baas
- We hebben plezier, niemand lacht een ander uit
- Iedereen doet mee, niemand doet zielig

Een school zonder ruzie en onenigheid is een illusie. De realiteit is dat ook pesten bestaat. Dit onderkennen we en we leren de kinderen hiermee om te gaan. We zien dit als een proces waarin iedereen iets te leren heeft.

1.2. Plagen of pesten:

Wanneer is er nu sprake van plagen en wanneer is er sprake van pestgedrag? Het is belangrijk om het verschil duidelijk te hebben, ook voor de kinderen zelf. Het meest eenvoudig onderscheid is dit: plagen gebeurt in het zicht van de leerkrachten. Pesten gebeurt achter de rug van de leerkrachten.

Daarom weet een leerkracht zelden uit zichzelf wat er zich precies afspeelt tussen de kinderen onderling. De leerkracht moet hierover worden geïnformeerd door de leerlingen zelf. De leerkracht heeft eveneens de ouders nodig om tips te krijgen over hetgeen zich kennelijk afspeelt tussen de leerlingen onderling. Om die reden is het van belang dat ouders en leerkrachten goed samenwerken om een goede sfeer in de klas te behouden. Een belangrijke stelregel is dat kinderen hun zorgen leren delen met iemand die zij vertrouwen, zoals hun vader, moeder of leerkracht. Vanaf de kleutergroep leren de kinderen het verschil tussen vertellen en klikken. Als er sprake is van pesterijen, dan is het belangrijk dat kinderen dat vertellen aan hun vader, moeder of leerkracht.

Definitie van pesten: een kind wordt gepest wanneer het herhaaldelijk last heeft van negatieve acties van een ander (fysiek, verbaal of psychologisch, direct of via internet of mobiel) die op hem of haar zijn gericht en waarbij de macht ongelijk is verdeeld. De Kanjertraining gaat ervan uit dat in de meeste gevallen dat een kind zich gepest voelt, de 'pester' niet de bedoeling heeft de ander pijn te doen. Wanneer de gevolgen voor de gepeste duidelijk worden gemaakt aan de pester, zijn de meeste kinderen bereid hiermee te stoppen. Als dat niet voldoende is, wordt duidelijk gemaakt wat de sociale gevolgen voor de pester zelf zullen zijn.

1.3. De Kanjerafspraken

De Kanjertraining heeft een heldere aanpak die goed aansluit bij de doelstellingen van het onderwijs en de belevingswereld van het kind. De Kanjermethode heeft de volgende doelen die na een goed doorlopen programma kunnen worden bereikt:

- Leerlingen durven zichzelf te zijn
- Leerlingen voelen zich veilig
- Leerlingen voelen zich bij elkaar betrokken
- Leerlingen kunnen hun gevoelens onder woorden brengen
- Leerlingen krijgen meer zelfvertrouwen
- De leerkracht wordt gerespecteerd
- Pestproblemen worden hanteerbaar

Ook ondersteunt de Kanjertraining algemene opvoedingsnormen. De uitgangspunten worden gewaardeerd en erkend door de ouders.

De school streeft een positieve, opbouwende sfeer na en doet dat binnen de kaders van de wet enerzijds en binnen het kader van de kanjerafspraken anderzijds.

**We vertrouwen elkaar
We helpen elkaar
Niemand speelt de baas
Niemand lacht uit
Niemand is of blijft zielig.**

De school zet middels de Kanjerlessen in op het versterken van het onderling vertrouwen en het besef dat het goed is elkaar te helpen. Binnen dat kader speelt niemand de baas, hebben we plezier met elkaar, en ben je of blijf je niet zielig. Duidelijk wordt gesteld dat de leerlingen ten opzichte van elkaar niet de baas zijn. De leerkracht daarentegen is op school "de baas/het gezag" en de ouders zijn dat thuis.

Als een conflict zich tussen kinderen afspeelt dan zal de school kiezen voor een oplossingsgerichte aanpak. Dat wil zeggen: de school zoekt een oplossing die alle partijen (zo veel mogelijk) recht doet, en borgt gemaakte afspraken. Een oplossingsgerichte aanpak is te onderscheiden van een wraak- en haatgerichte aanpak (vormen van bedreiging en kwaadsprekerijen) of een zeurgerichte aanpak (indirecte kwaadsprekerijen en slachtofferschap). Kortom: doe elkaar recht.

1.4. Hoe op te lossen

Veel ouders verlangen van de school dat "het kwaad" (= de pester) moet worden bestreden, en dat "het goede" moet worden beschermd. De school kiest er echter niet voor om kinderen te beoordelen als behorend bij "kwaad of goed". Ieder mens maakt wel eens fouten. Kinderen zijn in emotioneel opzicht "onder en boven de wet." De weg van de mens, en die van het kind in het bijzonder, gaat met vallen en opstaan. Kinderen hebben het recht daarin te worden begeleid en te worden opgevoed. Ouders hebben die opvoedingsplicht evenals leerkrachten.

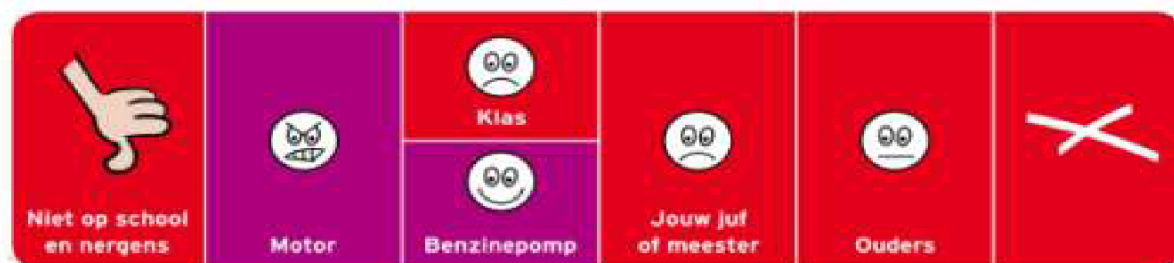
In gesprek met kinderen (en ouders) wordt de voorwaarde gehanteerd dat binnen de kaders van de Nederlandse wetgeving veel mag zolang je rekening houdt met elkaar. Jij hoeft je niet onveilig te voelen door het gedrag van de ander, en die ander hoeft zich niet onveilig te voelen door jouw gedrag. Kortom: je gedraagt je. Deze anderen zijn:

1. jouw klasgenoten en andere leerlingen op school
2. de leerkrachten, de directie, de ouders van andere kinderen
3. jouw ouders, die trots op je kunnen zijn. Omdat jij iemand bent die is te vertrouwen
4. als je iets vertelt, dan vertel je het hele verhaal en niet toevallig het belangrijkste stukje even niet
5. mensen die op eenzelfde manier doen als jij, maar ook mensen die anders doen dan jij

Dit doen we wel

Dit doen we niet

De school neemt het overzicht van de smileys als uitgangspunt: "Het is prima dat jouw vrienden het leuk vinden wat jij bedenkt en doet, maar als de rest van de klas dat niet leuk vindt, evenals jouw juf of meester (en jouw ouders als die erachter komen) dan gaan we dat niet doen op school."

Je blijft fatsoenlijk en je laat je niet bepalen door je uitdager(s): "Geef geen benzine aan vervelend lopende motortjes." Mocht een leerling zich niet willen houden aan de eenvoudige afspraken zoals weergegeven in de smileys, dan wordt dat met de ouders van het betreffende kind besproken. In dit gesprek wordt ervan uitgegaan dat de ouders met de school willen meedenken om een oplossing te zoeken die goed is voor het eigen kind, andere kinderen, de leerkracht, de school en de buurt.

1.5. Preventie

Met behulp van de kanjerlessen doet de school aan preventie.

Kernpunten in de aanpak:

1. De Kanjerafspraken
2. Denk goed over jezelf en de ander
3. Pieker niet alleen, maar deel je zorgen met de ander, bij voorkeur met je ouders
4. Denk oplossingsgericht
5. Geef op een nette manier je mening en doe je voordeel met kritiek die je krijgt
6. De school maakt onderscheid tussen onvermogen en onwil
- 6a. Is er sprake van onvermogen, dan mag deze leerling erop vertrouwen dat hiermee rekening wordt gehouden.
Deze leerling heeft veel te leren in een moeizaam proces. De omgeving heeft daar begrip voor.
- 6b. Is er sprake van onwil, dan krijgt deze leerling een grens gesteld, ook als dat samengaat met onvermogen. Bij onwil kan geen beroep meer worden gedaan op begrip vanuit de omgeving. Die rek is eruit. Het kan namelijk niet zo zijn dat de omgeving overal rekening mee moet houden, en dat het onwillige kind om wat voor reden dan ook "de eigen gang" mag gaan.
7. Hulp in de vorm van een maatje/buddy/tutor (bemiddeling)
8. Duidelijk schoolbeleid en handhaving ervan

1.6. De Kanjerpetten

Om in gesprek te gaan over gedrag bij kinderen maken we bij de Kanjertraining gebruik van petjes met vier verschillende kleuren, die staan voor het gedrag dat de kinderen vertonen. Het is de bedoeling dat kinderen zich bewust worden van hun eigen gedrag en dat ze voor bepaald gedrag kunnen kiezen.

- Witte pet / Tijger
De tijger is een kanjer. Hij/zij is tevreden met zichzelf, komt voor zichzelf op en voor anderen. Maar weet ook wanneer het tijd is om weg te lopen.
- Rode pet / Aap
Neemt niemand serieus ook zichzelf niet, hij/zij lacht overal om. Het is een meeloper en hij/zij versterkt hierdoor het gedrag van de vogel (zwarte pet).
- Gele pet / Konijn
Heeft een negatief zelfbeeld en komt niet voor zichzelf op of voor anderen. Loopt liever snel (bang) weg.
- Zwarte pet / Vogel
Vindt zichzelf geweldig en anderen helemaal niks. Laat dit ook duidelijk aan andere kinderen merken. Alle anderen deugen niet en hij/zij bepaalt zelf wel wat hij doet. Hij/zij pest andere kinderen.

We willen met de Kanjertraining bereiken dat alle kinderen zich gaan gedragen als een witte pet. Elk met zijn eigen karakter als basis.

1.7. Kanjeronderwerpen

Onderwerpen die bij de Kanjertraining aan de orde komen zijn:

- Jezelf voorstellen/jezelf presenteren
- Iets aardigs zeggen en met een compliment weten om te gaan
- Met gevoelens van jezelf en met de gevoelens van de ander weten om te gaan
- Ja/nee kunnen zeggen. JA als je iets prettig vindt, NEE als je iets vervelend vindt
- Je mening vertellen (maar niet altijd)
- Een ander durven vertrouwen en te vertrouwen zijn
- Samenwerken
- Vriendschappen: goede vrienden, onderhouden vriendschap, kwijtraken vrienden
- De kunst van vragen stellen/belangstelling tonen. Probeer een ander te begrijpen
- Kritiek durven en kunnen geven en te ontvangen. Voordeel doen ontvangen kritiek
- De kunst van antwoord geven/vertellen. Laat je begrijpen door een ander
- Zelfvertrouwen, zelfrespect, trots zijn
- Leren stoppen met treiteren
- Uit slachtofferrollen stappen en het heft in eigen handen nemen

1.8. Sociale Media binnen de Kanjertraining

In de Kanjertraining wordt in groep 8 uitdrukkelijk aandacht besteed aan internetgebruik. In hoofdstuk 6 in de Kanjertraining komt feitelijk alles aan de orde wat met social media te maken heeft: Whatsapp gesprekken, twitter en internetsites. Net als met andere onderwerpen, worden de kinderen actief betrokken door voorbeelden uit te spelen, situaties te bespreken en samen afspraken te maken over omgang met elkaar via social media.

Jongeren hebben op dit moment meer verstand van internet dan veel ouderen. Er is feitelijk al een generatiekloof op dit gebied tussen 10-jarigen en 20-jarigen. Opvallend is het gegeven dat jongeren goed zijn in het gebruik van social media, maar niet goed weten hoe het werkelijk in elkaar steekt. Hierbij hebben ze hulp nodig van elkaar en van volwassenen.

De sociale interacties op social media verschillen feitelijk niet veel van de face tot face interacties. Zo kunnen we de oplossingsstrategieën die in eerdere jaren geleerd zijn om met sociale situaties om te gaan, vertalen naar de manier waarop kinderen met social media om gaan. Bijvoorbeeld: geen benzine geven om escalatie te voorkomen ofwel stoppen met een negatief Whatsapp gesprek. Op social media flappen emotionele reacties er gemakkelijk uit. Weinig zelfbeheersing, veel emotie komen in hoog tempo langs. De ongeremde mens komt naar boven. Hiermee moet worden omgegaan. Bijvoorbeeld door jezelf te leren beheersen: de vraag 'Wie is de baas over jou: je mobiel of jijzelf?'

In het hoofdstuk over social media in de Kanjertraining worden kinderen eraan herinnerd dat:

- zelfbeheersing een groot goed is in het gebruik van social media
- je niet altijd weet van wie een bericht afkomstig is
- dat niet alles kan op internet
- dat er een oplossing is als je wordt lastig gevallen op internet
- dat er afspraken zijn te maken voor goed gebruik van internet
- dat je hulp kan vragen aan een ander

De Kanjertraining is van mening dat ruzies vanuit Whatsapp groepen of internet uiteindelijk in de klas terechtkomen. Dus de school (samen met ouders en kind) zal hierin iets moeten doen. In gesprek met elkaar en het bespreken van situatie en het maken van afspraken biedt hierin ondersteuning.

Jongeren verkennen online ook seksuele wensen en grenzen. Ze ontmoeten anderen, flirten, dagen elkaar uit, maken seksueel getinte grappen en wisselen naaktfoto's en filmpjes uit. Met 'sexting' zoals dat heet is op zichzelf niets mis. Het past bij de seksuele ontwikkeling van jongeren. Maar het is niet zonder risico's. Bijvoorbeeld als de ontvanger van de in vertrouwen verstuurd naaktfoto, het vertrouwen schendt door de foto via WhatsApp met anderen te delen of online te zetten op Instagram. De gevolgen kunnen groot zijn. Op school volgen wij als dit probleem zich voordoet het protocol/stappenplan sexting.

1.9. Inzet Kanjertraining op KBS Franciscus

Wekelijks kanjerlessen

Vanaf groep 1 t/m groep 8 krijgen de kinderen wekelijks Kanjerlessen. Hierbij wordt de methode gevolgd zoals deze is ontwikkeld. Middels verhalen, gesprek, oefeningen en rollenspellen komen onderstaande sociale onderwerpen aan de orde.

Specifieke kanjerkringen

Inzetten kanjerkringen of oefeningen om een goede leer- en speelomgeving te creëren. Specifiek bij pestgedrag in de groep, beheersing kunnen opbrengen of omgaan met boosheid.

Klassenbezoeken

Jaarlijks worden er door de coördinator sociaal-emotioneel klassenbezoeken afgelegd. Tijdens deze bezoeken krijgen de leerkrachten tips om de lessen nog beter vorm te kunnen geven.

Betrekken ouders

Het betrekken van ouders bij het pedagogisch klimaat in de school wordt gestimuleerd. Zo hebben ouders één keer per jaar de mogelijkheid een kanjerles in de klas bij te wonen.

1.10 Kanjercoördinator

Op KBS Franciscus hebben wij één kanjercoördinator (Babette Philips). Zij heeft als taak de uitgangspunten van de Kanjertraining te 'bewaken' en een voortrekkers rol te spelen bij de ontwikkeling van KBS Franciscus tot een school waarin wordt gewerkt en gespeeld in een kanjeromgeving. Zij begeleidt leerkrachten, leerlingen en is vraagbaak voor ouders.

1.11 Sociaal Leerlingvolgsysteem

Wij laten de leerlingen twee keer per jaar de leerlingvragenlijst invullen van het Kanjervol- en adviessysteem (5 t/m 8). Op deze manier brengen wij stelselmatig de sociale situatie van de groep in kaart waarbij de leerkrachten mogelijke problemen tussen kinderen tijdig kan signaleren. Dit helpt om pesten beter en sneller aan te pakken.

Ouders, leerlingen en betrokkenen kunnen zich betreffende het melden van pesten altijd richten tot de (eigen) leerkracht, intern begeleider, intern contactpersoon of directie. Ook de vertrouwenspersonen kunnen hierbij helpen.

Leerlingen vanaf groep 5 vullen tevens een leerlingenvragenlijst over veiligheid in en een sociogram. De uitslagen per groep worden besproken in de groepsbespreking met de intern begeleider.

Hoofdstuk 2 Wat mag u van KBS Franciscus verwachten

2.1. Wat u mag verwachten van de leerkrachten op school?

Voorbeeldgedrag

U mag verwachten dat de leerkrachten van de school respectvol omgaan met uw kind en met u als ouder. U mag verwachten dat de leerkrachten onderling respectvol met elkaar omgaan. Zij zijn zich bewust van het gezegde: "een goed voorbeeld doet goed volgen." U mag verwachten dat de leerkrachten twee gedragstalen weten te spreken. De ene gedragstaal sluit aan op de straatcultuur* (= directief: duidelijk, helder en grens stellend), de andere gedragstaal sluit aan op de wereld van wederzijds respect (richt zich op het geven van inzicht). Het voorbeeldgedrag van de leerkracht nodigt kinderen uit om over te stappen naar de wereld van wederzijds respect.

Doet zich een probleem voor op school, dan mag u van de leerkrachten verwachten dat zij daarmee oplossingsgericht aan de slag gaan. Zeurgerichte of wraak- en haatgerichte reacties vinden geen voedingsbodem bij de leerkrachten. De leerkrachten hebben u nodig om tot een goede oplossing te komen, die goed is voor uw kind, maar ook voor de andere kinderen, hun ouders, de leerkracht, de school en de buurt.

Er is als het ware een voortdurende strijd tussen de mentaliteit van de straatcultuur en de cultuur van wederzijds respect. Feitelijk gaat het om de vraag die al duizenden jaren bestaat of geweld loont of niet. Aan de kant van de straatcultuur heb je de opvatting: "The winner takes it all." Ben jij de sterkste, dan kun jij bepalen wat een ander moet doen. In het midden, tussen de straatcultuur en de cultuur van wederzijds respect, plaatsen we de opvatting "oog om oog, tand om tand." In deze opvatting loont geweld niet, omdat je met gelijke munt wordt terugbetaald.

Bij de cultuur van wederzijds respect heb je de opvatting: "van de meeste tegenslag in het leven kun je leren." Zoek elkaars geluk. Doe elkaar recht. Ik voel mij goed als we een oplossing hebben gevonden waarbij jij je ook goed voelt. Doe aardig en welgemanierd. In deze opvatting wordt geweld zinloos.

*N.B. de leerkracht gedraagt zich **niet** volgens de normen van de straatcultuur, maar weet dat er heel duidelijk, zonder omhaal van woorden een grens moet worden gesteld aan de mentaliteit van de straat. Geen overleg, geen onderhandeling, niet ingaan op: "Ja...maar!" Voor meer informatie verwijzen wij u naar het Kanjerinformatieboek voor ouders, leerkrachten en pabo-studenten.

Voorbeeldreactie van leerkracht op excuus van kinderen voor wangedrag.

Reactie kind: Maar hij/zij daagt mij uit!

Juf/meester: Je laat je uitdagen en opjatten. Doe alsof de opjutter een radio is. Je hoort het wel, maar luistert niet.

Reactie kind Ik deed het wel, maar hij/zij vertelde niet dat ik moest stoppen.

Juf/meester: Je moet rekening leren houden met gevoelens van een ander. Als iemand niet blij kijkt, dan moet jij je afvragen of het wel leuk is wat jij allemaal doet.

Reactie kind: Maar hij/zij deed het ook bij mij.

Juf/meester: Natuurlijk hoeft hij het niet over je kant te laten gaan. Maar dan zeg je er iets van. Je gaat niet schelden, zeuren, huilen, roddelen. En gaat het door? Dan haal jij je schouders op en denkt: jammer dan. Je stapt naar je maatje. Wordt het heel erg? Dan stap je naar de juf of meester. En die weten van wanten. Daar mag je op vertrouwen.

Reactie kind: Ik deed het wel, maar ik deed het niet alleen. Waarom moet u mij weer hebben?

Juf/meester: Ik ben niet van plan om slecht over je te denken. Maar ik ben ook een soort scheidsrechter waar je de discussie niet mee aangaat. Anders gezegd: als je iets doet wat niet helemaal de bedoeling is en ik zie dat, dan ga je daarover met mij niet in discussie.

2.2. Voorbeeld gedrag van ouders:

Op KBS Franciscus spreken ouders met respect over elkaars kinderen en opvoeding. Uiteindelijk doen we allemaal ons uiterste best naar eer en vermogen. U spreekt met respect over de leerkrachten die werkzaam zijn op deze school. Binnen onze school hanteren wij een omgangsprotocol. Dit protocol bestaat uit drie basisregels, die bij naleving meehelpen aan het in stand houden van een veilig klimaat en die de basis zijn voor alle regels en afspraken binnen de school. Zij beschrijven de waarden, die de achtergrond vormen voor de omgang met elkaar binnen onze school. Onze school staat voor *respect*, *verantwoordelijkheid* en *samenwerking*. Deze drie basisregels worden in ons omgangsprotocol nader toegelicht (zie bijlage 1).

2.3. Aanpak Kanjertraining

a. Het rollenspel

De Kanjertraining richt zich op meer dan pesten alleen. Kinderen leren om te gaan met vervelend gedrag van een ander. Kinderen die zich misdragen worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid en hun verlangen het goede te doen. De meeste kinderen bedoelen het goed, maar "het kan er behoorlijk brutaal uitkomen." Daarin wijkt een kind niet af van veel volwassenen. Als zoiets zich voordoet, dan is het goed dat het kind wordt gecorrigeerd. Omdat leerkrachten (en ouders) niet alles zien, is het van belang dat kinderen zelf ook enige zelfredzaamheid vertonen. Kinderen kunnen best aan elkaar vertellen dat ze last hebben van bepaald gedrag. Omdat kinderen, op een enkeling na, niet vervelend willen doen, zijn op dit niveau de meeste problemen op te lossen. In de Kanjertraining wordt expliciet geoefend in rollenspelen hoe je kunt reageren op vervelend gedrag. Dit gebeurt met gedragsrollen met behulp van verschillende petten. Kinderen leren rechtop te staan, de ander aan te kijken en te zeggen: "Ik vind dit vervelend, Wil je ermee stoppen?" Vervolgens lopen ze naar een andere leerling die ze kunnen vertrouwen (een "maatje", een "buddy"). Daar gaat de leerling niet zeuren, maar gaat samen met de buddy/maatje iets anders doen.

Als het op deze manier niet oplost, dan gaat de leerling samen met zijn maatje naar de juf of meester. Tijdens dit rollenspel hebben medeklasgenoten de neiging om te giechelen om het grensoverschrijdend gedrag van de uitdager. Aan deze leerlingen wordt duidelijk gemaakt dat dit giechelgedrag het pestgedrag van de uitdager versterkt. Ze geven als het ware "benzine" aan een vervelend lopend motortje. De leerlingen leren geen voeding (benzine) meer te geven aan vervelend gedrag. Zo oefent niet alleen de gepeste, maar ook de omstander.

b. Gedragstips voor ouders.

Een extra moeilijkheid doet zich voor als ouders van de "niet-pester" van mening zijn dat hun kinderen slachtoffer zijn van de "dader". Ouders uiten hun ongenoegen op facebook, op het schoolplein enz. over de dader en eisen dat de school de vermeende slechterik van school verwijdert. Het vraagt uitzonderlijk veel talent van de school in de communicatie met ouders om deze vorm van samenspanning te pareren. Het vergt een specifieke aanpak. We volstaan in dit kader met de verwijzing naar de website waar gedragstips voor ouders worden gegeven (zie <http://Kanjertraining.nl/informatie-voor-ouders/pesten>).

2.4. Correctie manieren van de leerkracht op school

De leerkracht gaat ervan uit dat mensen, dus ook kinderen, elkaar niet dwars willen zitten. Kinderen hebben niet de bedoeling om vervelend te doen. In een conflict wordt daarom gevraagd naar bedoelingen van het kind. "Is het jouw bedoeling om mij zo boos te maken? Is het niet jouw bedoeling? Doe dan anders. Is het wel jouw bedoeling, dan doe je het goed, maar dan heb je nu een probleem, want ik sta niet toe dat jij verder gaat op deze manier."

Een voorbeeld:

Een jongen wordt dag in dag uit gepest door een vijftal klasgenoten. Vraag aan dit vijftal: Is het jullie bedoeling om deze jongen zo te treiteren dat hij bang wordt en nauwelijks nog naar school durft?

"Nee, het is niet mijn bedoeling." Leerkracht: "Fijn, hoe ga je het nu oplossen met deze jongen?" Een andere leerling zegt echter: **"Ja, het is wel mijn bedoeling hem te treiteren, zodat hij bang wordt."**

Leerkracht: "Daar ben je dan in geslaagd. Maar het kan niet. Ik geef je bedenktijd. Want ik begrijp nu dat jij de bedoeling hebt om deze leerling te treiteren?"

"Ja, dat is mijn bedoeling."

Leerkracht: "Je gaat rustig nadenken over je antwoord. Misschien heb je een bijzondere reden. Misschien vind je het nodig om stoer te doen op dit moment. Na schooltijd kom je even bij me (of blijf even na)"

Leerling krijgt bedenktijd. Leerkracht: "Je hebt kunnen nadenken. Wat ben jij van plan hier op school, is het nog steeds jouw bedoeling om deze jongen dwars te zitten? Is daar misschien een reden voor om dat zo op die manier aan te pakken?"

Leerling: "Hij is gewoon stom."

Leerkracht: "Wat voor stom doet hij dan. Kan hij daar iets aan veranderen? Of is het gewoon jouw bedoeling om hem dwars te zitten.

Leerling reageert door te zeggen: "Nee, het is eigenlijk niet mijn bedoeling om te treiteren." Leerkracht: "Gelukkig. Wat ga jij nu bij jezelf veranderen? En hoe herstel je het verdriet dat je hebt aangericht?"

Leerling houdt voet bij stuk. "Ja, het is mijn bedoeling. Want hij is stom."

Leerkracht: "Jammer, ik bel nu je ouders op om te vragen of ze hier willen komen. Dan herhaal je hetgeen je tegen mij zegt, in aanwezigheid van je ouders."

Het hangt van het gesprek af met je ouders of je de klas nog in kunt komen.

Actie die nu moet worden ondernomen:

Contact opnemen binnen de organisatie met een van de volgende personen: directeur, intern begeleider, bouwcoördinator, of ander persoon op school die vanuit "de lijn" (=hiërarchie) kan ondersteunen en bijstaan.

Contact opnemen met de ouder(s) van dit kind. Proberen ter plekke telefonisch of door middel van directe afspraak met de ouders te overleggen hoe nu verder te handelen.

In contact met de ouders wordt verteld wat het probleem is en wat de bedoeling van hun kind lijkt te zijn. Aan de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd of zij de bedoeling van hun kind (Ja of Nee), ondersteunen.

Zolang de ouders **niet** op school zijn geweest **wordt de leerling de toegang tot de klas onttrokken**. Dat kan bijvoorbeeld in een opvangklas, of iets dergelijks.

Kern van deze laatste aanpak is de banden van deze leerling doorsnijden met de klasgenoten, zodat niet kan worden gemanipuleerd door deze leerling.

Reactiemogelijkheid 1 van de ouder

"Nee, natuurlijk ondersteunen wij dat niet."

Dan wordt een afspraak gemaakt met de ouders met het doel gezamenlijk tot een oplossing te komen, waarin het gedrag van het kind zich niet meer voordoet.

Reactiemogelijkheid 2 van de ouder

"Ja, u moest eens weten wat een idiote moeder die jongen heeft waar mijn kind het op heeft gemunt." (=Ik vind het goed wat mijn zoon doet.)

Ouders worden duidelijk gemaakt dat deze manier van reageren niet op prijs wordt gesteld.

Voorbeeld:

Leerkracht: "Begrijp ik hiermee dat u het goed vindt dat uw kind deze jongen zo treitert?"

Ouder: "U moest eens weten wat een rare moeder die jongen heeft. En zijn die andere leerlingen soms heilig?"

Leerkracht: "Bedoelt u te zeggen dat u het gedrag van uw zoon/dochter goedkeurt?"

Ouder: "Nee, dat niet, maar die leerling heeft een heel rare moeder, ik kan u verhalen vertellen, dat wilt u niet weten!"

Leerkracht: "Zoals u spreekt lijkt u het gedrag van uw zoon/dochter niet af te keuren. Ik heb u niet uitgenodigd om kwaad te spreken over een moeder. Wat vindt u ervan dat uw kind een andere leerling het leven zuur maakt?"

Het moet hoe dan ook duidelijk zijn dat er geen enkel excuus is voor wangedrag.

Hoofdstuk 3 De rol van de ouders

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Ook ouders hebben dus de verantwoordelijkheid om een pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen: het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders andermans kind een lesje gaan leren, met het doel de problemen voor het eigen kind op te lossen. Bij problemen van pesten of agressie zullen de leerkrachten, directie en ouders hun verantwoordelijkheid nemen en overleg voeren met elkaar, met het doel een goede oplossing te vinden die ook in de toekomst houdbaar is.

Voorbeeldgedrag van leerkrachten en ouders is van groot belang. Er zal minder worden gepest als duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar (fatsoensnormen), waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met verbaal of fysiek geweld worden opgelost. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en leerlingen wordt niet geaccepteerd. Alle betrokkenen nemen duidelijk stelling tegen dergelijke gedragingen.

3.1. Verwachtingen naar ouders

Het oplossen van conflicten tussen kinderen is zelden een probleem, als op basis van het voorgaande met elkaar wordt overlegd. Van de ouders wordt verwacht dat zij zich aan de volgende vuistregels houden:

1. U oefent zich in zelfbeheersing. Dat betekent dat u het recht niet heeft andermans kind, een andere ouder of een leerkracht verbaal of fysiek te overdonderen/aan te vallen. Het wordt helemaal een drama als u zich misdraagt in aanwezigheid van andere kinderen.

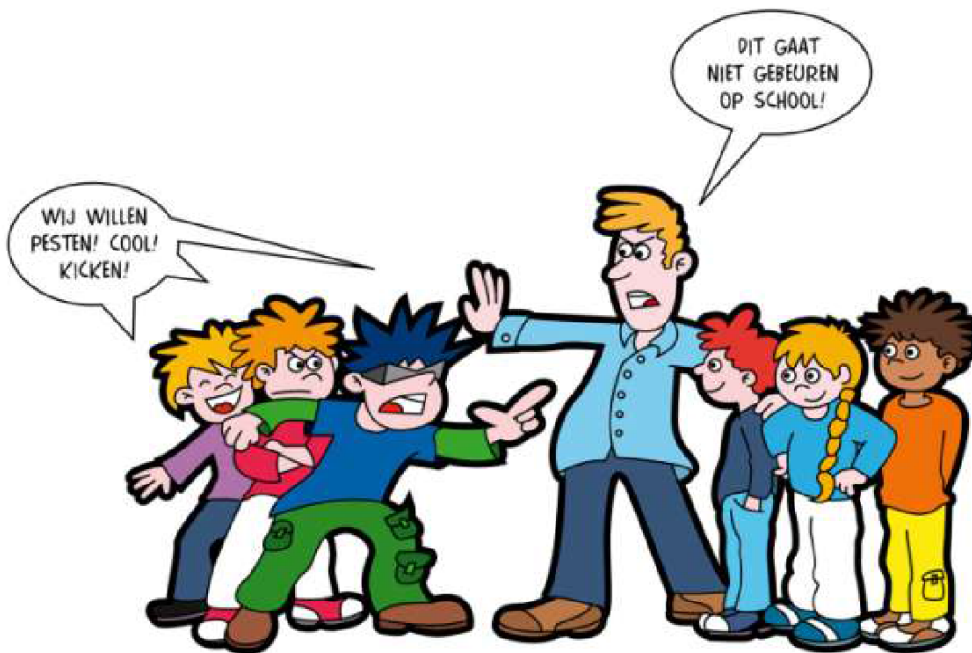
2. U spreekt in positieve zin over andermans opvoeding en andermans kind. Dat doet de school ook over u en uw kind. Kunt u dat niet, dan houdt u uw mond. Meent u toch het recht te hebben kwaad te spreken op basis van vermeend onrecht dat u is aangedaan, dan bent u waarschijnlijk de oorzaak van alle emotionele opwindning.
3. Als u zich zorgen maakt om het welzijn van uw kind, of het welzijn van andermans kind, dan overlegt u met de school. Uitgangspunt daarbij is dat u in gesprek gaat met het doel een oplossing te zoeken die goed is voor u en uw kind, maar ook goed is voor de andere kinderen. De school is hierin uw medestander.
4. Als ouder kent u het verschil tussen overleg waarin zorg wordt gedeeld/een oplossing wordt gezocht, en kwaadsprekerij/achterklap.
5. U onthoudt zich van kwaadsprekerijen op internet of WhatsApp.

Aanvullend:

Als u opvoedt uit angst (= met mijn kind zal het niet goed komen), dan plaatst u uw kind in een zwakke positie. U haalt uw kind hiermee onderuit. Als u corrigeert vanuit gevoelens van ergernis en irritatie, dan zal uw kind zich afgewezen voelen. Laat u zich door angst leiden in uw opvoeding, of door gevoelens van irritatie, dan is de kans aanwezig dat uw kind zelfbeschadigende gedachten zal ontwikkelen en opvattingen zoals: ik ben geen goed kind, mijn moeder/vader is niet trots op mij.

3.2. De praktijk

- A. Kinderen die handelen uit onvermogen, zijn goed te corrigeren als hun ouders goed samenwerken met de leerkrachten.
- B. Kinderen die handelen uit onvermogen zijn moeilijk te corrigeren als hun ouders dat onvermogen als excuus voor vertoond wangedrag gebruiken.
- C. Kinderen die zich willen misdragen zijn snel te corrigeren (omdat er geen onvermogen meespeelt) als ouders op dezelfde lijn zitten als de school.
- D. Kinderen die zich willen misdragen, zijn niet te corrigeren als ouders het een probleem van school vinden. "Val ons niet lastig met gezeur over ons kind. Ons kind mag zijn zoals het is!"

3.3. Tips voor ouders:

1. Ook mijn kind kan doen als de zwarte, rode of gele pet. Ook mijn kind kan pesten.
2. Ook mijn kind kan worden gepest.
3. Ik neem het probleem serieus.
4. Ik raak niet in paniek.
5. Ik straf niet fysiek en ga niet "uit mijn dak" als ik hoor dat mijn kind vaak doet als de zwarte pet.
6. Ik probeer er achter te komen wat mogelijke oorzaken kunnen zijn van het gedrag van mijn kind.
7. Ik vraag mij af:
 - Voelt mijn kind zich veilig thuis?
 - Voelt mijn kind zich veilig op school?
 - Pest mijn kind uit stoerheid of uit gewoonte?
 - Pest mijn kind omdat het denkt dat het zo hoort?
 - Pest mijn kind omdat het bij de groep wil horen?
 - Welke t.v.-programma's kijkt mijn kind allemaal?
 - Wat doet mijn kind allemaal op internet?
 - Weet mijn kind wel wat het doet, wat het aanricht?
8. Ik besteed extra aandacht aan mijn kind.
9. Ik corrigeer agressieve buien.
10. Ik stimuleer mijn kind om aan sport te doen of bij een club te gaan.
11. Ik overleg met de school, ik ga niet zelf ingrijpen.
12. Ik bied hulp aan mijn kind.
13. Ik lees boeken over pesten en/of vraag informatie op.
14. Ik schakel eventueel een expert in als ik dat nodig vind of als de school dat aangeeft.
15. Ook op social media gelden normale sociale gedragscodes.

3.4. Tips voor kinderen:

1. Spreek met respect over je ouders. Uiteindelijk bepalen jouw ouders wat wel en niet kan.
2. Spreek met respect over je school. Uiteindelijk bepalen de leerkrachten wat wel en niet kan op school.
3. Spreek met respect over je klasgenoten. Beheers jezelf. Blijf fatsoenlijk. Daar kom je het verst mee. Je juf/meester is hiervoor het aanspreekpunt als dit moeilijk voor je is.
4. Spreek met respect over jezelf. Ook jij mag er zijn. Als je daaraan twijfelt, spreek dan met je ouders en/of je juf/meester.
5. Beheers je op social media. Gedraag je.

Veel leerlingen gaan vervelend met elkaar om. Blijf rustig. Haal je schouders op. Sommige leerlingen zijn gewoon in de war. Maak je niet druk. Jammer dan. Kom je naar gedrag tegen? Zeg en doe dan dit:

1. Wil je ermee stoppen? Ik krijg een naar gevoel van jouw gedrag. Ik vind het vervelend dat je dat (schelden, achterna roepen, slaan enz.) doet.
2. Wil je er niet mee stoppen? Meen je dat?
3. Zoek het uit. Hier heb ik geen zin in. Je haalt je schouders op en gaat iets gezelligs doen. Je blijft rustig, je blijft eigen baas (je laat je niet bepalen door een vervelend persoon) je doet als de witte pet.
4. Ga weg bij vervelend gedoe. Zoek een maatje, doe iets gezelligs, maak een kletspraatje met iemand anders. Op die manier kom je meestal van pesters af.
5. Zorg ervoor dat je zelf geen benzine geeft. Ga je reageren dan wordt het alleen maar erger.
6. Stopt het niet? Dan wordt het alleen maar erger.
7. Op social media volg je dezelfde gedragslijn. Met dit verschil dat je hulp kunt invoeren bij meldknop.nl. Je doet dat nadat je met je ouders hebt besproken wat er aan de hand is.

Probeer het zelf op te lossen. Als kinderen vervelend doen, ga dan niet zeuren, grappig doen of boos. Blijf rustig en laat je niet op de kast jagen. Als het moeilijk wordt, stap dan naar je maatje. Jouw maatje helpt je op een goede manier.

Weten jij en je maatje geen oplossing dan stap je naar de juf of meester toe. Vraag aan je juf of meester of die wil helpen een ruzie op te lossen. Je juf of meester doet dat buiten de klas, want je klasgenoten willen rustig werken. Je meester of juf stelt dan de volgende vragen.

Wat is er volgens jou gebeurd?

Jij en je klasgenoot waarmee je ruzie hebt, vertellen elk hun eigen verhaal. Je onderbreekt elkaar niet. Je meester of juf moet namelijk goed begrijpen wat er aan de hand is. Dus: niet door elkaar heen praten.

Hoe is dat voor jou?

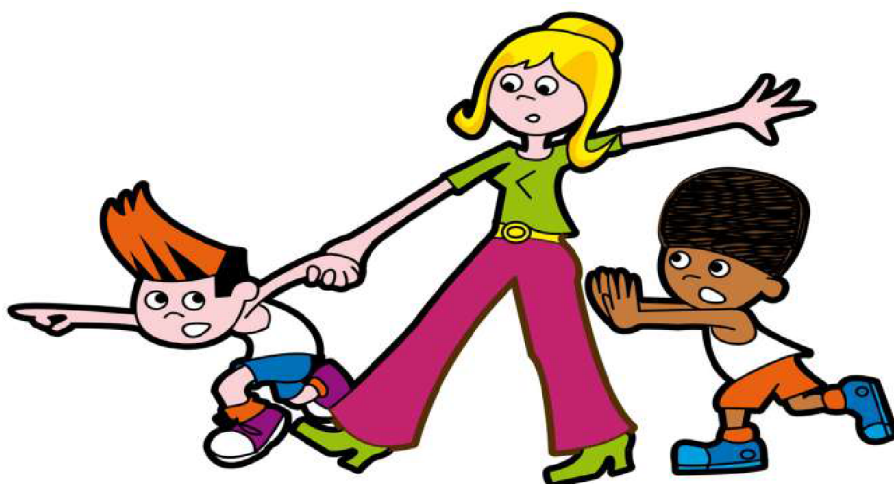
Bijvoorbeeld: werd je daar boos om, verdrietig, voelde jij je beledigd, word je daar altijd mee gepest enz. Hoe kan het weer goed komen? Wat zou je willen dat de ander doet?

Wat zou je zelf kunnen doen?

Je bespreekt met elkaar, op welke manier het weer goed zou kunnen komen. Wat je zelf kunt doen en wat je van de ander verwacht. De juf of meester vraagt: "Wat is volgens jou de beste oplossing?"

Afsluiting

Juf of meester schrijft de oplossing en afspraken op. Jij en je klasgenoot omarmen elkaar en ondertekenen de afspraken. Zo lukt het meestal op een goede manier ruzie op te lossen.

Nog meer tips:

1. Zoek geen moeilijkheden op	7. Niet iedereen vindt jou aardig en dat hoort zo!
2. Laat zwarte en rode petten kletsen. Geef geen benzine aan dit gedrag	8. Doe zelf niet als een zwart, rood of gele pet.
3. Pieker niet in je uppie, maar ga praten met iemand die je vertrouwt.	9. Luister naar tips (kritiek) en doe je voordeel ermee
4. Als je overlegt met iemand die jij vertrouwt dan ga je niet roddelen, maar dan vertel je waar je bang voor bent of last van hebt.	10. Denk goed na over jezelf en over je tegenstander.
5. Zoek een oplossing die goed is voor jou, maar ook goed voor je (vervelende) klasgenoot.	11. Zoek een maatje die jou kan helpen.
6. Zeur niet steeds hoe erg je het hebt, maar doe er wat aan.	12. Vraag hulp bij je juf of meester als die nergens vanaf weten.
	13. Vertrouw erop dat je juf of meester kunnen en willen helpen.

Het gaat wel eens mis

Als het mis gaat is belangrijk dat we kijken hoe we dit kunnen oplossen. Wil jij het niet oplossen en vinden je ouders dat prima, dan hebben jij en je ouders een probleem. De school beschermt het leerproces en zorgt voor een veilige leeromgeving. Dat kan betekenen dat je uit de groep of desnoods van de school wordt verwijderd.

3.5. Grens stellend

De school heeft als uitgangspunt dat kinderen zich niet willen misdragen. Maar het kan misgaan. Dat is niet erg. Het zijn leermomenten. "Hoe ga je het de volgende keer doen! Hoe herstel je de emotionele en/of materiële schade. Kunnen we op deze manier weer verder met elkaar?"

Wangedrag kan zich op verschillende manier manifesteren.

Verbaal: vernederen, schelden, bedreigen, belachelijk maken, bijnamen geven, roddelen, briefjes rondsturen, bedreigen op internet, buitensluiten.

Fysiek: schoppen, knijpen, slaan, spugen, krabben, bijten, trekken, laten struikelen.

Materieel: stelen, onderkladden, verstoppen van kleding en/of spullen, spullen kapotmaken van een medeleerling of van school, fietsbanden lek prikken. Het doet zich een enkele keer voor dat een leerling zich wenst te misdragen en/of vindt daartoe het recht te hebben. "Ik zit er niet mee. Het is niet mijn probleem! Nou en.., moet ik weten. Ik doe het de volgende keer weer."

In dat geval wordt terplekke contact opgenomen met de ouder. Zolang de ouder niet is te bereiken en/of niet op school is verschenen, wordt deze leerling uit de groep geplaatst. De groep wordt beschermd tegen deze leerling.

Wie is hier de pester?

De bullebak vindt dat hij mag slaan. Wat vind jij?

De ouders van de bullebak vinden dat hun kind gelijk heeft en dat de juf en de meester niet moeten zeuren als hun kind een keer slaat.

Wat vind jij van deze ouders en wat moet juf of meester doen?

3.6. Oplossingsgericht gesprek met ouders

Het gesprek met de ouder wordt oplossingsgericht gevoerd. En voldoet aan de criteria zoals die in het voorgaande zijn omschreven. Als de ouder van mening is dat hun kind zich mag misdragen (bij deze invaller, want die kan geen les geven; ten opzichte van dat kind, want die doet altijd vervelend, heeft een rare moeder... enz.) wordt de leerling uit de klas gehaald. We noemen dit de eerste verwijdering. Tijdens de verwijdering wordt overwogen of deze leerling kan worden teruggeplaatst in de eigen klas.

Terugplaatsing is afhankelijk van het idee die de ouders en het verwijderde kind erop nahouden namelijk: ik heb het recht mij te misdragen. Als het kind zich niet wil misdragen dan wordt een begeleidingsplan voor gedrag uitgewerkt, waaraan de ouders meewerken en kan kind worden teruggeplaatst. Als dat niet mogelijk is (de ouders en de leerling zijn van mening dat het zich mag misdragen omdat...), dan wordt de leerling minimaal twee groepen hoger in een andere groep geplaatst. Een leerling uit groep 5, komt bijvoorbeeld terecht in groep 7 of 8. Negatief gedrag wordt genegeerd door de leerkracht en de nieuwe groepsleden. Op die manier wordt de leerling geholpen zich te houden aan normale gedragsregels. Begrijpt de leerling dat het zich moet houden aan de gedragsregels van de school, dan kan het worden teruggeplaatst naar de eigen groep. Leerlingen uit groep 7 en 8 komen bij lagere groepen, of krijgen na schooltijd uitleg over het te maken schoolwerk dat zij thuis maken.

Bij herhaling van wangedrag gaat de school over tot definitieve verwijdering (zie protocol schorsing en verwijdering bijlage 2).

3.7. Het 3-stappenplan

Allereerst is de bedoeling dat wordt voorkomen dat kinderen te vaak uit de groep worden verwijderd. We hebben als school de opdracht, om alle vormen van verzuim, ook schorsing en verwijdering van school, terug te dringen. Eén van de speerpunten van Passend Onderwijs is namelijk het voorkomen van thuiszittende leerlingen. Zowel de school als de ouders hebben een belangrijke taak in de aanpak van ongewenst gedrag in de groep.

Van de leerkracht wordt verwacht dat hij het kind ècht ziet, hoort en begrijpt. De leerkracht gaat uit van het positieve en vertrouwt erop dat het kind juist het goede wil zoeken voor zichzelf en voor anderen. De poster van de Kanjertraining met de smileys is hierbij belangrijk. Van de leerkracht wordt verwacht dat hij/zij onmacht en onwil uit elkaar kan houden.

Toch kan het gebeuren dat een kind ongewenst gedrag blijft tonen. Er zal dan eerst een time-out in de klas of buiten de klas worden aangeboden. Indien dit niet helpt, dan gaat de leerkracht over op het 3-stappenplan (zie bijlage 3).

Time-out in de klas:

In eerste instantie wordt bij storend gedrag de time-out plek in de klas gebruikt. Dit is een werkplek voor in de klas waar het kind alleen verder kan werken. Elke leerkracht zorgt ervoor dat hij/zij zo'n time-out plek in de klas heeft.

Time-out in een andere groep

Indien het 3-stappenplan wordt ingezet en de leerling stap 3 heeft gekregen, wordt een time-out buiten de klas gegeven. Het kind wordt hiermee duidelijk te verstaan gegeven dat herhaaldelijk storend gedrag in de groep, niet wordt geaccepteerd. Het kind kan er ook uitgestuurd worden vanwege brutaal of pestgedrag. Het kind wordt naar de klas gestuurd waar de leerkracht mee heeft afgesproken.

Leerlingen uit groep 1 t/m 5:

Kinderen uit groep 1 t/m 5 krijgen eigen werk mee. De ouders worden altijd telefonisch op de hoogte gebracht van het feit dat een kind stap 3 heeft gekregen en uit de klas is gestuurd. De ouders worden op school uitgenodigd en er volgt een gesprek met ouders en het kind. Er worden afspraken gemaakt over het gedrag van het kind. Mogelijk is het nodig om nog apart met de ouders te praten, zodat er op school en thuis wordt gewerkt aan het voorkomen van herhaling van het gedrag.

Leerlingen uit groep 6 t/m 8:

Kinderen uit groep 6, 7 en 8 krijgen het Kanjerformulier mee. Met dit formulier kan het kind reflecteren op zijn of haar gedrag. De leerkracht heeft, voordat het kind terug gaat naar de klas, een gesprek met het kind over wat er is opgeschreven op het formulier. Er worden afspraken gemaakt, die door de leerkracht op het formulier worden geschreven. De ouders worden telefonisch op de hoogte gebracht en uitgenodigd voor een gesprek, waarbij het kind aanwezig is. Het formulier en de afspraken worden met het kind en de ouders besproken. De ouders tekenen vervolgens het formulier voor gezien. Mogelijk is er een gesprek met de ouders apart nodig, zodat er op school en thuis wordt gewerkt aan het voorkomen van herhaling van het gedrag.

Fysiek of zeer brutaal gedrag:

Bij fysiek geweld of zeer brutaal grensoverschrijdend gedrag wordt onmiddellijk overgegaan op stap 3. Zie verder hierboven 'Time-out in een andere klas'.

Herhaaldelijke overschrijding:

Nadat een leerling voor de derde keer stap 3 uit het stappenplan heeft gehad, zal er een gesprek plaatsvinden tussen ouders, leerling en leerkracht. Indien ondanks gezamenlijke afspraken en pedagogische maatregelen (maatregelen binnen de sfeer van de klas, zoals strafwerk, een briefje mee naar huis) geen effect (meer) hebben en de school in handelingsverlegenheid komt, dan kan in samenspraak met de directie overgegaan worden op schorsing of verwijdering (zie bijlage 2).

Voorbeeld uitvoering van het 3-stappenplan:

Stap 1

Je houdt je niet aan de regels (Bewustwording):

Ik/wij heb(ben) er last van dat...

Concreet benoemen: Dit is wat je doet en dat is het (negatieve) gevolg (voor anderen)-> bijv. 'Je stoort andere kinderen, daardoor kunnen ze niet rustig doorwerken.' 'Heb je dat zelf in de gaten? En is het wat je wil?'

• Bij **NEE**: fijn! Dat willen wij hier op school ook niet

Kun je er zelf mee stoppen?

→ ja: kind laat gewenste gedrag zien

→ nee: welke hulp heb je nodig zodat het gaat lukken?

• Bij **JA** (is het wat je wilt?): vervolg stap 3: dan kies je ervoor om de klas uit te gaan

Stap 2

Je gaat toch door met ongewenste gedrag van stap 1 (Herhaling van stap 1):

Ik/ wij hebben last van je.

Heb je dat zelf in de gaten?

Je weet nu wat er van je verwacht wordt.

Wil je er nu mee stoppen? **JA** : kind laat gewenste gedrag zien.

NEE: vervolg stap 3: dan kies je ervoor om de klas uit te gaan

Stap 3

Verwijdering uit de groep:

Het kind krijgt werk mee en werkt verder in een andere, van tevoren afgesproken, twee jaar hogere groep (onder in de roedel). Uitzondering: groep 1 naar groep 2 en groep 7 en 8 gaan naar een lage groep uit de middenbouw.

Hoe lang gaat een kind de groep uit:

Sancties kunnen zijn: een 1/2 uur, 1 uur, een dagdeel of een hele dag de klas uit.

Dat is afhankelijk van het kind, de leeftijd, de situatie en de ernst van het gedrag.

Hoe verder:

Nadat de leerkracht vaker met de ouders heeft gesproken en het kind, herhaaldelijk in negatief gedrag blijft vervallen, wordt er overlegd met de intern begeleider en/of de directie. Er zal dan worden gekeken of het kind meer onderzoek nodig heeft om zijn of haar gedrag te reguleren.

Ook zal er worden gekeken wat de leerkracht in de klas kan doen om ervoor te zorgen dat het kind in de groep positief gedrag laat zien.

Belangrijke afspraken:

Altijd als een kind uit de klas gestuurd wordt, worden de ouders hiervan telefonisch op de hoogte gesteld en er wordt een afspraak met de ouders gemaakt. Bij het gesprek met ouders kan verwezen worden naar Kanvas. De ouder kan deze ook invullen voor het kind en samen met ouders kan er dan gekeken worden wat de beste aanpak voor het kind gaat worden.

In ParnasSys worden het gedrag van het kind, de reden van verwijdering uit de groep, evenals de afspraken met de ouders, duidelijk en concreet omschreven.

3.8 Dossiervorming

De misvatting heerst bij leerkrachten dat schorsing mag plaatsvinden na ruime dossiervorming. Dit is niet het geval. Verwijdering zelf is het dossier. Anders gezegd: de aanleiding tot de eerste verwijdering is dossiervorming. Als een kind zich blijft misdragen, en de ouders hebben er geen problemen mee dan definitieve verwijdering. Het dossier is dan compleet. Argumenten in dossier:

1. School is een leerinstelling. De school beschermt het leerproces tegen kinderen en ouders die het leerproces ernstig belemmeren.
2. School beschermt de leerlingen en de leerkrachten tegen grensoverschrijdend gedrag van een enkele medeleerling en/of een enkele ouder.
3. Een leerkracht kan op deze manier weer gewoon lesgeven, en vervalt niet in de functie van rechercheur (wie is dader en wie is het slachtoffer); aanklager (jij bent de dader); verdediger (van het slachtoffer); rechter en gevangenisbewaarder. Waarbij een enkele ouder in de hoogste boom klimt als in 'deze rechtsgang' iets mis gaat.

De leerkracht en de school beperken zich tot onderstaande: Het gaat wel eens mis. Hoe lossen we dit op. Wil jij het niet oplossen en jouw ouders vinden dat prima? Dan hebben jij en je ouders een probleem. De school beschermt het leerproces en zorgt voor een veilige leeromgeving. Dat kan betekenen dat je uit de groep of desnoods van de school wordt verwijderd.

3.9 De Anti-Pestcoördinator

Op onze school hebben wij een anti-pestcoördinator, Babette Philips. Binnen onze school is Babette het aanspreekpunt voor alles wat te maken heeft met pesten. Begin van het schooljaar zal zij de klassen rondgaan, zodat de kinderen weten welk gezicht er bij hoort. Zowel leerlingen, als ouders/verzorgers en collega's kunnen een beroep op haar doen. Babette zal samen met de betreffende leerling(en), de betreffende ouders/verzorgers en de betreffende leerkracht(en) het pestprobleem in kaart brengen en op zoek gaan naar oplossingen. Vervolgens zal zij als pestcoördinator vinger aan de pols houden tijdens het traject dat uitgezet wordt en het aanspreekpunt blijven. Babette is verantwoordelijk voor het anti-pestbeleid binnen onze school; zij houdt zicht op de berichtgeving en wetgeving omtrent het onderwerp pesten binnen het primair onderwijs, zodat ons anti-pestbeleid up-to-date is en voldoet aan de wet. Zij is er verantwoordelijk voor dat alle direct betrokken partijen kennis hebben van het anti-pestprotocol. Zij zal er voor zorgen dat het anti-pestprotocol binnen de school regelmatig onder de aandacht wordt gebracht en 'leeft' binnen onze school. Eens in het jaar zal zij het anti-pestprotocol op een teamvergadering op de agenda zetten; dit om als team gezamenlijk te beoordelen of het protocol nageleefd wordt, of het (nog) up-to-date is en of we er als team zaken in zouden willen veranderen. Wilt u in overleg treden met de pestcoördinator (werkdagen maandag en dinsdag) dan kan dit mondeling, na het maken van een afspraak, of schriftelijk (philips@kbsfranciscus.nl).

3.10 Rol van de intern begeleider

De intern begeleider is onder verantwoordelijkheid van de directeur belast met de uitvoering van de kwaliteitszorg binnen de uitgangspunten en beleidslijnen van het geformuleerde beleid. De rol van intern begeleider binnen het sociale veiligheidsplan is dan ook zeer groot. Bij de groepsbesprekingen worden de leerlingen besproken en delen de leerkrachten de zorgen. De intern begeleider analyseert de problemen en denkt mee naar oplossingen. Daarnaast is de intern begeleider verantwoordelijk voor de begeleiding en professionalisering van de leraren, ook op het gebied van het pedagogisch handelen. Naast de anti-pestcoördinator is ook de intern begeleider het aanspreekpunt voor alles wat te maken heeft rondom de sociale ontwikkeling. Zowel leerlingen, als ouders/verzorgers en collega's kunnen een beroep op haar doen. Er zijn diverse momenten van overleg tussen de anti-pestcoördinator en de intern begeleider om de leerlingen zo goed mogelijk te kunnen begeleiden.

Hoofdstuk 4 Regels en afspraken

4.1. De Kanjerregels

Elke groep maakt gebruik van de poster met daarop de Kanjerregels. De regels worden elke Kanjerles herhaald en zijn geïntegreerd in ons dagelijks onderwijs

4.2 De smileyposter

Elke groep maakt gebruik van de poster met de smileys waarop zichtbaar is welk gedrag we van elkaar verwachten

Dit doen we wel

Dit doen we niet

Meer weten?
Kijk dan op onze website www.kanjertraining.nl
e-mail: info@kanjertraining.nl • telefoon: (036) 548 94 05

Kanjer trainingen

4.4. Klassenafspraken

Aan het begin van elk schooljaar maken de groepsleerkrachten samen met de leerlingen zogenaamde klassenregels. Deze worden zichtbaar opgehangen op een poster die door alle leerlingen ondertekend dient te worden. Deze afspraken volgen uit de lessen vanuit de Kanjertraining.

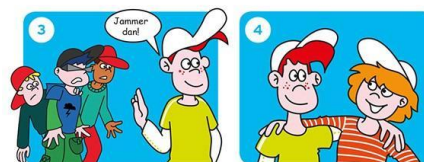
4.3. De pestposter

Elke groep maakt gebruik van de pestposter. Op de poster wordt beschreven wat een kind moet zeggen en doen wanneer hij/zij gepest wordt:

1. Zeg dat je het niet leuk vindt.
2. Gaat het door?
3. Ga iets anders doen.
4. Stap naar je maatje of jouw maatje stapt naar jou.
5. Gaat het door?
6. Ga naar je juf of meester; die grijpt in.

Zeg dat je het niet leuk vindt. Gaat het door?

Ga iets anders doen. Gaat het door?

Gaat het door? Ga naar je juf of meester. Die grijpt in.

Meer weten?
Kijk dan op onze website www.kanjertraining.nl
e-mail: info@kanjertraining.nl • telefoon: (036) 548 94 05

Kanjer trainingen

Bijlage 1: Omgangsprotocol

 Katholieke Basisschool Franciscus	OMGANGSPROTOCOL 'Leren doe je samen'
---	---

Door het team, de MR en de OR is het volgende omgangsprotocol vastgesteld.

Onze school is een school waar geloven en culturen elkaar ontmoeten. Kinderen, ouders en leerkrachten met verschillende achtergronden komen samen om met elkaar te werken.

Ontmoeting krijgt pas gestalte in een veilige, geborgenheid biedende omgeving, waarin respect en verantwoordelijkheid is voor elkaar. Een veilige omgeving ontstaat niet zomaar. Daar moet voortdurend door iedere betrokkene, kind, ouder en leerkracht aan gewerkt worden.

Binnen de school zijn regels en afspraken die gelden voor iedereen. Hiermee geven we duidelijkheid over omgangsvormen en betrokkenheid. Daarnaast zijn er groepsspecifieke regels, die leerkrachten en kinderen samen hebben afgesproken.

Hieronder staan drie basisregels, die bij naleving meehelpen aan het in stand houden van een veilig klimaat en die de basis zijn voor alle regels en afspraken binnen de school. Zij beschrijven de waarden, die de achtergrond vormen voor de omgang met elkaar binnen onze school. Onze school staat voor **RESPECT, VERANTWOORDELIJKHEID** en **SAMENWERKING**.

Wij, kinderen, ouders en leerkrachten hebben als taak deze regels in de omgang met elkaar tot uiting te laten komen.

RESPECT

Respect is het accepteren en omgaan met verschillen tussen mensen, het 'anders' zijn. Respect benadrukt de gelijkwaardigheid tussen alle mensen, óndanks of juist dānkzij de verschillen. Respect is een proces waarbij iedereen actief betrokken is. We staan open voor de ander en waarderen verschillen tussen mensen, om ook zelf respect te ontvangen.

Wij, de kinderen, ouders en leerkrachten hebben in de eerste plaats respect voor elkaar, elkaars eigendommen, onze omgeving en onszelf.

VERANTWOORDELIJKHEID

Verantwoordelijkheid is accepteren wat gedaan **kan en moet** worden en dat zo goed mogelijk doen.

Wij, de kinderen, ouders en leerkrachten zijn verantwoordelijk voor ons eigen gedrag en voor de afspraken die wij samen maken.

SAMENWERKING

Samenwerken is het werken aan een gemeenschappelijk doel door met elkaar te overleggen en samen naar oplossingen te zoeken.

Wij, de kinderen, ouders en leerkrachten streven in onze samenwerking naar een goed evenwicht tussen geven en nemen, met respect voor onszelf en de ander.

Bijlage 2: Schorsing en verwijdering van leerlingen

 scholienstichting PASTOOR ARIENS Maarssen	Beleid schorsing en verwijdering van leerlingen	 Katholieke Basisschool Franciscus
---	--	--

Het aannamebeleid van de scholen is conform de wet- en regelgeving van Passend Onderwijs en de richtlijnen vanuit het Samenwerkingsverband Passenderwijs.

Schorsing

Schorsing van een leerling is aan de orde wanneer de schoolleiding bij ernstig wangedrag van een leerling onmiddellijk moet optreden en er tijd nodig is voor het zoeken van een oplossing. Ernstig wangedrag kan bijvoorbeeld zijn: mishandeling, diefstal of het herhaald negeren van een schoolregel.

Het bevoegd gezag (het toezichthoudend bestuur dat deze taak gemandateerd heeft aan de algemeen directeur) kan een leerling met opgave van reden schorsen voor ten hoogste één week.

Schorsing vindt nooit plaats zonder overleg door de directeur met de leerling, de ouders en de groepsleerkracht.

Het besluit tot schorsing wordt schriftelijk aan de ouders bekendgemaakt. Vermeld wordt: de reden van de schorsing, de aanvang en de tijdsduur, en eventuele andere maatregelen.

De school stelt de leerling in staat, bijvoorbeeld door het opgeven van huiswerk, te voorkomen dat een leerachterstand wordt opgelopen.

Tenslotte stelt de algemeen directeur de onderwijsinspectie van de schorsing, voor een periode langer dan één dag, schriftelijk en met opgave van redenen in kennis.

Verwijdering

Verwijdering van een leerling door het bevoegd gezag (het toezichthoudend bestuur dat deze taak gemandateerd heeft aan de algemeen directeur) kan slechts plaatsvinden in het uiterste geval. Verwijdering kan alleen plaatsvinden als er sprake is van ernstig wangedrag, een onherstelbaar verstoorde relatie tussen leerling/school en ouder/school en de rust en/of veiligheid op school ernstig wordt verstoord.

De volgende procedure wordt gevolgd:

- de algemeen directeur treedt in overleg met de onderwijsinspectie en informeert de leerplichtambtenaar van de betreffende gemeente;
- de algemeen directeur neemt een voorgenomen besluit tot verwijdering;
- vanaf het moment dat ouders zijn geïnformeerd zal de school zich aantoonbaar 8 weken lang inspannen om een andere school te vinden;
- de ouders ontvangen een gemotiveerd schriftelijk het voorgenomen besluit waarbij wordt gewezen op de mogelijkheid om binnen zes weken schriftelijk bezwaar aan te tekenen;
- indien ouders bezwaar maken hoort de algemeen directeur hen over dit bezwaar;
- als na 8 weken geen andere school gevonden is, neemt de algemeen directeur een definitief besluit;
- de algemeen directeur meldt het definitieve besluit tot verwijdering van de leerling onmiddellijk aan de leerplichtambtenaar en de onderwijsinspectie;
- de school houdt een dossier bij, waarin opgenomen is welke problemen zijn opgetreden, wat de school er aan gedaan heeft om ze op te lossen om verwijdering van de leerling te voorkomen. In het dossier bevindt zich in ieder geval een schriftelijke waarschuwing van de school aan de (ouders van de) leerling, waarbij gewezen wordt op mogelijke verwijdering als het wangedrag aanhoudt. De beslissing tot verwijdering van een leerling moet immers een eventuele rechtelijke toets kunnen doorstaan.

Geschillencommissie Passend Onderwijs

Per 1 augustus 2014 is er een Tijdelijke Geschillencommissie Toelating en Verwijdering gekomen, kortweg Geschillencommissie Passend Onderwijs. Aan deze commissie kunnen ouders geschillen voorleggen over de weigering tot toelating en de verwijdering van elke leerling. Zie voor meer informatie de folders over de Geschillencommissie Passend Onderwijs voor ouders en besturen op www.onderwijsgeschillen.nl

HET 3-STAPPENPLAN

Allereerst is de bedoeling dat wordt voorkomen dat kinderen te vaak uit de groep worden verwijderd. We hebben als school de opdracht, om alle vormen van verzuim, ook schorsing en verwijdering van school, terug te dringen. Eén van de speerpunten van Passend Onderwijs is namelijk het voorkomen van thuiszittende leerlingen. Zowel de school als de ouders hebben een belangrijke taak in de aanpak van ongewenst gedrag in de groep.

Van de leerkracht wordt verwacht dat hij het kind ècht ziet, hoort en begrijpt. De leerkracht gaat uit van het positieve en vertrouwt erop dat het kind juist het goede wil zoeken voor zichzelf en voor anderen. De poster van de Kanjertraining met de smileys is hierbij belangrijk. Van de leerkracht wordt verwacht dat hij/zij onmacht en onwil uit elkaar kan houden.

Toch kan het gebeuren dat een kind een time-out in de klas of buiten de klas nodig heeft. Er zal dan eerst een time-out in de klas of buiten de klas worden aangeboden. Indien dit niet helpt, dan gaat de leerkracht over op het 3-stappenplan.

TIME-OUT IN DE KLAS:

In eerste instantie wordt bij storend gedrag de time-out plek in de klas gebruikt. Dit is een werkplek voor in de klas waar het kind alleen verder kan werken. Elke leerkracht zorgt ervoor dat hij/zij zo'n time-out plek in de klas heeft.

TIME-OUT IN EEN ANDERE GROEP

Indien het 3-stappenplan wordt ingezet en de leerling stap 3 heeft gekregen, wordt een time-out buiten de klas gegeven.

Het kind wordt hiermee duidelijk te verstaan gegeven dat herhaaldelijk storend gedrag in de groep, niet wordt geaccepteerd. Het kind kan er ook uitgestuurd worden vanwege brutaal of pestgedrag. Het kind wordt naar de klas gestuurd waar de leerkracht mee heeft afgesproken.

GROEP 1 T/M 5:

Kinderen uit groep 1 t/m 5 krijgen eigen werk mee. De ouders worden altijd telefonisch op de hoogte gebracht van het feit dat een kind stap 3 heeft gekregen en uit de klas is gestuurd. De ouders worden op school uitgenodigd en er volgt een gesprek met ouders en het kind. Er worden afspraken gemaakt over het gedrag van het kind. Mogelijk is het nodig om nog apart met de ouders te praten, zodat er op school en thuis wordt gewerkt aan het voorkomen van herhaling van het gedrag.

GROEP 6 T/M 8:

Kinderen uit groep 6, 7 en 8 krijgen werk en het Kanjerformulier mee. Met dit formulier kan het kind reflecteren op zijn of haar gedrag. De leerkracht heeft, voordat het kind terug gaat naar de klas, een gesprek met het kind over wat er is opgeschreven op het formulier. Er worden afspraken gemaakt, die door de leerkracht op het formulier worden geschreven.

De ouders worden telefonisch op de hoogte gebracht en uitgenodigd voor een gesprek, waarbij het kind aanwezig is. Het formulier en de afspraken worden met het kind en de ouders besproken. De ouders tekenen vervolgens het formulier voor gezien. Mogelijk is er een gesprek met de ouders apart nodig, zodat er op school en thuis wordt gewerkt aan het voorkomen van herhaling van het gedrag.

FYSIEK OF ZEER BRUTAAL GEDRAG:

Bij fysiek geweld of zeer brutaal grensoverschrijdend gedrag wordt onmiddellijk overgegaan op stap 3. Zie verder hierboven 'Time-out in een andere klas'.

UITVOERING VAN HET 3-STAPPENPLAN:

STAP 1

Je houdt je niet aan de regels (Bewustwording):

Ik/wij heb(ben) er last van dat...

Concreet benoemen: Dit is wat je doet en dat is het (negatieve) gevolg (voor anderen)-> bijv. 'Je stoort andere kinderen, daardoor kunnen ze niet rustig doorwerken.' 'Heb je dat zelf in de gaten? En is het wat je wil?'

• Bij **NEE**: fijn! Dat willen wij hier op school ook niet

Kun je er zelf mee stoppen?

→ ja: kind laat gewenste gedrag zien

→ nee: welke hulp heb je nodig zodat het gaat lukken?

• Bij **JA** (is het wat je wil?): vervolg stap 3: dan kies je ervoor om de klas uit te gaan

STAP 2

Je gaat toch door met ongewenste gedrag van stap 1 (Herhaling van stap 1):

Ik/ wij hebben last van je.

Heb je dat zelf in de gaten?

Je weet nu wat er van je verwacht wordt.

Wil je er nu mee stoppen? **JA** : kind laat gewenste gedrag zien.

NEE: vervolg stap 3: dan kies je ervoor om de klas uit te gaan

STAP 3

Verwijdering uit de groep:

Het kind krijgt werk mee en werkt verder in een andere, van tevoren afgesproken, twee jaar hogere groep (onder in de roedel). Uitzondering: groep 1 naar groep 2 en groep 7 en 8 gaan naar een lage groep uit de middenbouw.

HOE LANG GAAT EEN KIND DE GROEP UIT:

Sancties kunnen zijn: een ½ uur, 1 uur, een dagdeel of een hele dag de klas uit.

Dat is afhankelijk van het kind, de leeftijd, de situatie en de ernst van het gedrag.

HOE VERDER:

Nadat de leerkracht vaker met de ouders heeft gesproken en het kind, herhaaldelijk in negatief gedrag blijft vervallen, wordt er overlegd met de intern begeleider en/of de directie. Er zal dan worden gekeken of het kind meer onderzoek nodig heeft om zijn of haar gedrag te reguleren.

Ook zal er worden gekeken wat de leerkracht in de klas kan doen om ervoor te zorgen dat het kind in de groep positief gedrag laat zien.

BELANGRIJKE AFSPRAKEN:

Altijd als een kind uit de klas gestuurd wordt, worden de ouders hiervan telefonisch op de hoogte gesteld en er wordt een afspraak met de ouders gemaakt. Bij het gesprek met ouders kan verwezen worden naar Kanvas. De ouder kan deze ook invullen voor het kind en samen met ouders kan er dan gekeken worden wat de beste aanpak voor het kind gaat worden.

In ParnasSys worden het gedrag van het kind, de reden van verwijdering uit de groep, evenals de afspraken met de ouders, duidelijk en concreet omschreven.

Bijlage 4: Folder Kanjertraining

De Kanjerregels gelden voor iedereen die meedoet aan de training. Zowel kinderen, ouders als de trainers.

De Kanjertraining leert kinderen en ouders respectvol met zichzelf, elkaar en hun omgeving om te gaan. Bij eventuele problemen wordt er gezocht naar een passende oplossing.

De ouder-kindtraining
Onze praktijk biedt de Kanjertraining aan in de vorm van een ouder-kindtraining. Hierin gaan kinderen samen met hun ouders aan slag, om zich sociaal-emotioneel sterker te maken en te werken aan aspecten waar ze in hun omgang met anderen tegenaan lopen. Het is de intensieve betrokkenheid van de ouders die de Kanjertraining onderscheidt van de meeste andere sociale vaardigheidstrainingen.

Kanjer trainingen

Voor vertrouwen, veiligheid, rust en wederzijds respect

Kanjer trainingen

www.kanjertraining.nl
info@kanjertraining.nl
(036) 548 94 05

Op onze school werken we met de Kanjertraining. In deze folder vindt u informatie over de inhoud en hoe wij er in de klassen mee werken. Daarnaast verwijzen wij u graag naar de website www.kanjertraining.nl

Waarom de Kanjertraining?

Kinderen verlangen een schoolgemeenschap, waar ze zichzelf kunnen zijn, zonder gepest of uitgelachen te worden. De Kanjertraining geeft kinderen handvatten voor sociale situaties. De kerndoelen zijn terug te vinden in de tekst van het Kanjerdiploma:

- Hier ben ik
- Het is goed dat ik er ben
- Ik ben te vertrouwen
- Ik help
- Ik speel niet de baas
- Ik lach niet uit
- Doet iemand expres naar, dan denk ik: Bekijk het maar!
- Ik gedraag mij als een kanjer, want ik ben een kanjer

Wat leren kinderen bij de Kanjertraining?

- Jezelf voorstellen/presenteren
- Iets aardigs zeggen
- Met gevoelens van jezelf en de ander kunnen omgaan
- Een compliment geven en ontvangen
- Ja en Nee kunnen zeggen
- Ja als je iets prettig vindt en Nee als je iets vervelend vindt
- Je mening durven geven zonder iemand te kwetsen
- Een ander durven vertrouwen en zelf te vertrouwen zijn
- Samenwerken
- Vriendschappen onderhouden
- Vragen stellen, belangstelling tonen
- Proberen de ander te begrijpen
- Kritiek durven geven en ontvangen
- Zelfvertrouwen/zelfrespect krijgen
- Leren stoppen met treiteren
- Uit een slachtofferrol stappen

De vier gedragstypen in de Kanjertraining

De vier gedragstypen van de Kanjertraining. Kinderen gedragen zich verschillend in bepaalde situaties. De meeste kinderen zijn te vertrouwen. Ze zijn vriendelijk, behulpzaam, en op een leuke manier grappig of stoer. Maar het kan ook doorslaan. Dan gedragen kinderen zich te meegaand uit angst; lachen elkaar uit, of doen vervelend stoer. Aan de jongste kinderen wordt het als volgt uitgelegd:

De tijger (witte pet) is zichzelf, te vertrouwen, vriendelijk, behulpzaam en op een leuke manier grappig en stoer.

Het konijn (gele pet) doet zielig, trekt zich terug en doet bang.

Het aapje (de rode pet) lacht uit, loopt mee, doet als een uitslover en maakt theater.

De vierk (de zwarte pet) daagt uit, pest, zoekt ruzie, speelt de baas.

DE ROL TE VERSTOONEN = ZICHZELF, IS DE KANJER

JE KUNT OOK ZEGGEN; DE KANJER IS:

OF
OF

JE KUNT OOK ZEGGEN:

=

Katholieke Basisschool
Franciscus

KANJERFORMULIER

De FRANCISCUS is een KANJERSCHOOL

Naam : _____

Groep : _____

Datum : _____ dag - ____ - ____ -

A. Schrijf alle Kanjerafspraken op:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

B. Wat ging er mis in de groep?

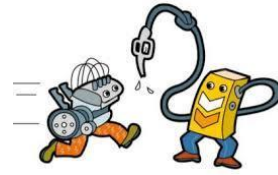
C. Welke pet had je toen op? _____

D. Hoe zag je gedrag eruit?

E. Was het jouw bedoeling om je niet aan de Kanjerafspraken te houden? JA / NEE want:

F. Je weet wat er wordt bedoeld met motor en benzinepomp gedrag.

- Was jij de **motor**? **JA / NEE** Vertel hoe je gedrag eruit zag:

- Was jij de **benzinepomp**? **JA / NEE** Vertel hoe je gedrag eruit zag:

- Hoe voelde dat voor jou?

- Hoe denk je dat het voelde voor het kind, de andere kinderen, de juf of de meester?

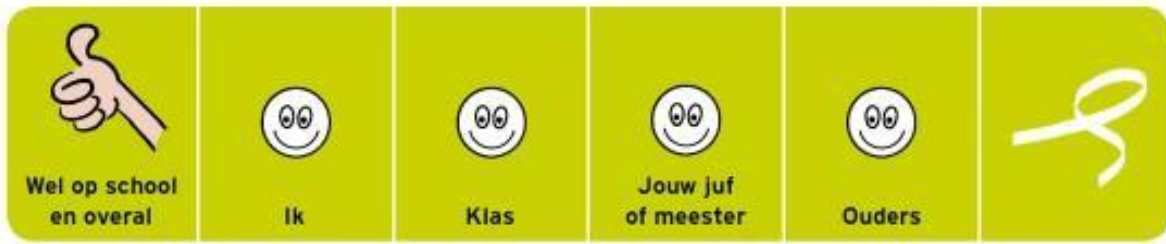
G. Welke combinatie van petten zou jij voortaan kiezen?

- ☐ Wit met zwarte pet = aardig en stoer
- ☐ Wit met rode pet = aardig en humoristisch
- ☐ Wit met gele pet = aardig en rustig

H. Wil je graag te vertrouwen zijn, samenwerken en je aan de regels houden? JA / NEE Hoe laat je dat zien met de pet die je hebt gekozen?

Dit doen we wel

Dit doen we niet

I. Wat vind je van de onderstaande stelling:

'Op de Franciscus zoeken we altijd naar oplossingen die goed zijn voor kinderen, ouders, leerkrachten, de school en de buurt.'

Ik ben het hiermee **EENS / ONEENS** want:

KUN jij voortaan naar de juf/meester luisteren in de klas, de gang, de gymzaal, het speelplein en in de buurt? **JA / NEE** want:

J. WIL jij je voortaan naar bovenstaande stelling gedragen in de klas, de gangen, de gymzaal, het schoolplein en in de buurt? **JA / NEE** want:

De leerkracht komt jou ophalen. Daarna heb je een gesprek over wat je hebt opgeschreven.

Opmerking(en) van juf/meester

Als je van de leerkracht weer de klas in mag, omdat je belooft dat je weer te vertrouwen bent, kunt samenwerken en je aan de regels kunt houden, dan zet je je handtekening onder het formulier.

Naam:

Handtekening:

Naam ouder:

Handtekening ouder:
